

AKCIJE U FUNKCIJI RAZVOJA FINANSIJSKOG TRŽIŠTA

UVOD

Finansijsko tržište predstavlja organizovani prostor na kome se traži i nudi finansijsko-novčana imovina iskazana u novcu, devizama i kapitalu i to u gotovinsko ili bezgotovinskom obliku i na kome se u zavisnosti od ponude i tražnje organizovano formira cena tih sredstava.

Osnovna uloga finansijskog tržišta sastoji se u pružanju i stvaranju mogućnosti optimalne alokacije novčanih sredstava sa onih fizičkih i pravnih lica koja raspolažu slobodnim iznosima koje žele investirati, na ona fizička i pravna lica čiji je dohodak nedovoljan za finansiranje tekućih i razvojnih planova i programa iz oblasti proizvodnje, potrošnje, prometa i usluga. Pri tom se prenos novčanih sredstava sa suficitnog sektora na deficitan sektor mora izvršiti na organizovan tržišni način i prema legalizovanim tržišnim uslovima.

Naime, finansijsko tržište, kao jedan od osnovnih segmenata tržišne privrede, postaje tako izuzetno važan faktor od koga zavisi stepen razvoja ukupne nacionalne ekonomije.

Međutim, dubina finansijskog tržišta u Srbiji, zbog godina sankcija koje su uništile najveći deo domaće štednje i akumulacije preduzeća, nije zadovoljavajuća za veliki obim trgovanja, posebno za priliv inostranog kapitala. Takvo tržište ne nudi veliki izbor finansijskih instrumenata tako da nije interesantno za inostrane investicije.

Privatizacija doprinosi razvoju finansijskog tržišta, i polako se povećava obim trgovanja.

AKCIJE

POJAM I PRAVNA OBELEŽJA AKCIJE

Akcija (share) je hartija od vrednosti koja vlasniku (investitoru) daje pravo na deo profita (dobiti) preduzeća – dividendu, pravo na upravljanje preduzećem i pro rata imovinu u slučaju njegove likvidacije.¹ Vlasnici akcija se stoga smatraju vlasnicima preduzeća.

Akcija spada u serijske hartije od vrednosti, jer se akcije ne izdaju pojedinačno, već u seriji. Akcije sa istim pravima ili iste vrste čine jednu klasu akcija.

Akcije se emituju u cilju formiranja ili povećanja kapitala preduzeća, a samim tim da bi se izvršila distribucija vlasništva, ali i rizika.

Prilikom osnivanja akcionarskog društva neophodno je s toga emitovati akcije koje se nazivaju akcije prve emisije ili osnivačke i, tom prilikom, utvrđuje se i nominalna vrednost (nominal value, per value, face value) akcije – novčani iznos upisan na samoj akciji. Visina nominalne vrednosti je pokazatelj koji ima samo tehničko značenje, odnosno predstavlja iznos po kojem se vrši primarna emisija akcija.

Prilikom osnivanja akcionarskog društva, utvrdi se i iznos osnivačkog kapitala i broj akcija koje će biti emitovane (isti princip važi i za dodatnu emisiju akcija kada se vrši dokapitalizacija). Iz tog odnosa, ukupnog kapitala i broja akcija, izračunava se visina nominalne vrednosti.²

U nekim zakonodavstvima, akcija ne može biti emitovana po ceni nižoj od nominalne. Takođe, pojedina zakonodavstva dozvoljavaju da akcije budu bez iričito utvrđene nominalne vrednosti koja se, u tom slučaju može izračunati podelom kapitala preduzeća brojem ukupno emitovanih akcija.³

Po pravilu, emituje se srazmerno veliki broj akcija koje imaju relativno malu nominalnu vrednost. U pitanju su razlozi pragmatične prirode: akcije sa malom nominalnom vrednošću lakše se distribuiraju u primarnoj emisiji i veliki broj investitora može da, ulaganjem skromnih sredstava, stekne status suvlasnika u preduzeću. Tako se postiže demokratičnost, kao princip koji se vrlo često ističe u objašnjenju razvijenog tržišnog mehanizma.

OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU.

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com